

Ölçme Aracı Uyarlama El Kitabı

Duygu KOÇAK

H. Deniz GÜLLEROĞLU

Ömay ÇOKLUK BÖKEOĞLU

Doç. Dr. Duygu KOÇAK - Doç. Dr. H. Deniz GÜLLEROĞLU
Prof. Dr. Ömay ÇOKLUK BÖKEOĞLU

ÖLÇME ARACI UYARLAMA EL KİTABI

ISBN 978-625-6357-04-4

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Kasım 2022, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.
Çetin Emeç Bulvarı 1314. Cadde No: 37A-B Çankaya/ANKARA
Tel: (0312) 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46661

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

YAZARLAR HAKKINDA

Doç. Dr. Duygu KOÇAK

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda 2010 yılında lisans, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı'nda 2013 yılında yüksek lisans ve 2016 yılında doktora eğitimini tamamladı. 2019 yılında Toronto Üniversitesi Ontario Eğitim Araştırmaları Enstitüsü'nde doktora sonrası araştırmacı ve misafir öğretim üyesi

olarak bulundu.

2014-2016 yılları arasında Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Öğretim Görevlisi olarak görev yapan yazar 2016 yılından beri Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Ölçek geliştirme, Klasik Test Kuramı, Madde Tepki Kuramı, simülasyon yöntemleri, kayıp veri, nicel ve nitel veri analizi konularında çalışan yazarın, bu alanlarda yayınlanmış bildiri, kitap ve makaleleri bulunmaktadır.

ORCID No: 0000-0003-3211-0426

Doç. Dr. H. Deniz GÜLLEROĞLU

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı'nda lisans, YÖK bursiyeri olarak Chicago Loyola Üniversitesi Testler ve Ölçme (Research Methodology) programında yüksek lisans derecesini aldı. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı'nda doktora eğitimini tamamladı.

1992-1998 yılları arasında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi, 1998-2005 yılları arasında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Araştırma Görevlisi, 2005-2010 yılları arasında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Aynı fakültede 2010 yılından beri öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Test geliştirme, ölçek geliştirme, klasik test teorisi, ölçme değişmezliği konularında çalışan yazarın bildiri, kitap ve makaleleri bulunmaktadır.

ORCID No: 0000-0001-6995-8223

Prof. Dr. Ömay ÇOKLUK BÖKEOĞLU

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programında lisans, aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisans ve Eğitim Bilimleri Enstitüsünde (Eğitim İstatistiği ve Araştırma) doktora öğrenimini tamamlamıştır.

1997 yılından beri Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesinde görev yapmaktadır.

Yöntembilim, eğitim istatistiği, çok değişkenli istatistik, ölçek geliştirme gibi konularda çalışan yazarın, bu alanlarda yayınlanmış çok sayıda kitap, makale ve bildirileri bulunmaktadır.

ORCID No: 0000-0002-3879-9204

İnsanı sadece bilim ve sanat yüceltebilir...

Ludwig van Beethoven

*Akademik var oluşumuza katkı sağlayan tüm hocalarımıza,
vefa ile...*

ÖN SÖZ

Bilimsel araştırmaların veri toplama süreçlerinde yaygın olarak kullanılan farklı tür ve nitelikteki ölçme araçlarının geliştirilmesi ve uyarlanması ile ilgili çalışmalar her dönemde güncelliğini korumaktadır. Özellikle ölçek uyarlama çalışmalarını yürüten araştırmacılar, sürecin hemen her aşamasında farklı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu kitapta, mümkün olduğunca yalın bir anlatım ve tartışmalı noktalara ilişkin kısa açıklamalarla, bir ölçme aracının nasıl uyarlanacağına ilişkin temel bilgilerin sunulması amaçlanmıştır. Tüm alanlara hitap etmesi açısından bazı detaylardan özellikle kaçınılmış, öncelikle sürecin temel adımlarının rahatlıkla ve kolaylıkla izlenebilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmacılara ölçme aracı uyarlama sürecinin zorlu yollarında rehberlik etmesi ve yararlı olması dileklerimizle...

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....vi

1. BÖLÜM

ÖLÇME ARAÇLARINA KISA BİR BAKIŞ

Ölçme Araçlarının Sınıflandırılması.....	2
Maksimum Performans Testleri.....	4
Tipik Tepki Testleri	5

2. BÖLÜM

KÜLTÜR VE KÜLTÜRLERARASI ÖLÇME ARACI UYARLAMA

Her Ölçme Aracı Uyarlanabilir mi?.....	15
Ne Zamandan Beri Ölçme Aracı Uyarlama.....	16

3. BÖLÜM

ÖLÇME ARACI UYARLAMA SÜRECİ

Ölçme Aracı Uyarlama Süreci	24
Günümüzde Test Uyarlama Standartları.....	24
Ön Koşul İlkeler	26
Test Geliştirme İlkeleri	26
Doğrulama İlkeleri.....	26
Uygulama İlkeleri.....	27
Puanlama ve Yorumlama İlkeleri.....	27
Raporlama İlkeleri.....	27

4. BÖLÜM

ÖLÇME ARACININ PSİKOMETRİK NİTELİKLERİNİN BELİRLENMESİ VE ÖRNEK UYGULAMA

Geçerlik.....	37
Kapsam Geçerliği.....	38
Ölçüt Dayanaklı Geçerlik.....	39
Yapı Geçerliği.....	40

Güvenirlilik.....	57
Güvenirliliğin Bazı Anlamları ve Güvenirlilik Belirleme Yöntemleri.....	58
ÖRNEK UYGULAMA	62
Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) Uygulaması.....	62
İç Tutarlılık ve Madde Ayırt Ediciliği Uygulaması	80
Test-Tekrar Test Güvenirliliğinin Belirlenmesine Yönelik Uygulama.....	87
Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) Uygulaması	89
Kaynakça.....	107
Ek.....	115

1. BÖLÜM

ÖLÇME ARAÇLARINA KISA BİR BAKIŞ

Küresel dünyadaki teknoloji ve fırsat temelli gelişmeler; eğitim, sağlık, turizm gibi neredeyse hemen her alanda toplumlar arasındaki hareketliliği artırmış, kolaylaştırmış, hızlı ve erişilebilir kılmıştır. Bununla birlikte; savaşlar, işsizlik, ekonomik güçlükler vb. bazı olumsuz gelişmelerin de yol açtığı birtakım zorunlu hareketlilikler (göçler), özellikle son yıllarda birçok ülkeyi ve toplumu çok dilli, çok kültürlü ve çok uluslu hale getirmiştir. Bu gelişmeler, bilim dünyasında yürütülen araştırmalara da yansımış ve her geçen yıl bu tür çalışmaların artmasına neden olmuştur. Bu tür gelişmeler, benzer şekilde, farklı karşılaştırmalar yapabilmeye olanak sağlayacak ölçme aracı arayışlarını da artırmıştır. Bu ihtiyacın karşılanabilmesi, ancak ölçme araçlarının uyarlama çalışmalarının yapılması ile mümkündür. Aksi takdirde herhangi bir dil veya kültürde geliştirilmiş olan bir ölçme aracının, farklı dil ve kültür gruplarında kullanılması, yarar sağlamaktan çok, yanlış kararlar verilmesine neden olabilecektir. Kimi zaman da, farklı özelliklere sahip alt grupların (örneğin göçmenler) çalışmalardan dışlanmasına yol açarak, gerçek durumları yansıtmaktan uzaklaşacak, hatta bilimsel çalışmalarda yanlılıkların oluşmasına neden olabilecektir.

Bir ölçme aracının farklı bir dil ve kültürde kullanılabilmesi, ancak o ölçme aracının geliştirildiği dil ve kültürdeki (orijinal ya da kaynak dil ve kültür) versiyonu ile yeni bir dil ve kültürdeki (hedef dil ve kültür) versiyonunun eşdeğer olduğunun kanıtlarla ortaya konulmasıyla mümkündür. Bu durum, aslında bu sürecin yalnızca dil temelli basit çeviri işlemlerinden ibaret olmadığına, dilsel olarak iyi bir çevirinin, kültürler arasındaki kavramsal denkliği / geçerliği sağlamayacağına vurgu yapmaktadır. Psikolojik ölçme araçlarının belirli bir toplumda ya da kültürde yaşayan, belirli bir dili konuşan ve o kültürün özelliklerini taşıyan bireylerin psikolojik özelliklerine ilişkin bilgi toplamak üzere geliştirildiği ve ister istemez o kültüre özgü kavramsallaştırmalar ve o örneklere bağlı özellikler içerdiği gerçeği göz ardı edilmemelidir (Öner, 1987).

Ölçme Araçlarının Sınıflandırılması

Ülkelerin kalkınmışlık düzeylerini belirleyen önemli unsurlardan birisi nitelikli ve eğitilmiş insan nüfusunun fazlalığıdır. Bu nedenle; nitelikli eğitim her ülkenin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır. Nitelikli eğitimin temel gerekliliklerinden biri de eğitime ayrılan pay ile isabetli ve verimli yatırımların yapılmasıdır. Eğitimin niteliği, özellikle ölçme ve değerlendirme sürecinin niteliğiyle yakından ilişkilidir. Ölçme ve değerlendirme süreci, eğitim-öğretim sürecinin kontrol mekanizmasıdır. Öğrenci davranışlarında oluşması beklenen değişim ve gelişimlerin gerçekleşip gerçekleşmediği ölçme ve değerlendirme yöntemleriyle belirlenir.

Eğitim-öğretim etkinliklerinin ne kadar başarılı olduğu, öğretim hedeflerinin ne kadarının öğrenciler tarafından kazanıldığı, sürecin sağlıklı bir şekilde ilerleyip ilerlemediği, eksikliklerin saptanması vb. durumlar, ölçme ve değerlendirme aracılığıyla belirlenir. Ölçme ve değerlendirme sürecinin etkili ve başarılı bir şekilde yürütülebilmesi de, süreci yürüten eğitimcinin bu alandaki yetkinliğine bağlıdır. Bu nedenle, tüm eğitimcilerin ölçme ve değerlendirme alanında belirli yeterliklere sahip olması oldukça önemlidir.

Eğitimde ölçme, öğrencilerin gözlenen özelliklerinin sayılarla eşleştirilmesi ve bu sayılar yardımıyla gözlenemeyen davranışları hakkında kestirimlerde, tahminlerde bulunulması anlamına gelir (Turgut ve Baykul, 2012). Ölçme işlemi genellikle bir amaç için yapılmaktadır. Amaç, birey ya da bireyler hakkında farklı kararlar vermektir. İnsan davranışlarının incelendiği birçok alanda bireysel farklılıklar ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin temelini oluşturmaktadır. Ölçme; en temel anlamıyla, varlıkların özelliklerini gözleyerek, bu özellikleri sayı veya sembole ifade etme sürecidir (Turgut, 1982). Ölçme işlemi yapılırken, yani varlıklara veya bireylere özgü farklı bilgiler toplanırken, çoğunlukla duyu organları veya ölçme araçlarından yararlanılır.

Eğitimde veya psikolojide uygulanan ölçme araçları için yaygın olarak “test” kavramı kullanılmaktadır. Testlerin temel işlevi, bireylerin belirli sayıda ve belirli tekniklere dayalı olarak seçilmiş maddelere (uyarıcılara) verdikleri yanıtlara göre ölçülen özelliği bakımından psikolojik boyut üzerindeki konumunu belirlemektir (Tezbaşaran, 2008). Diğer bir deyişle, test kavramı, eğitimde ve psikolojide ölçme konusu olan zeka, başarı, tutum, ilgi, kaygı, motivasyon ve kişilik gibi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor özellikler açısından bireylerarası farklılıkları ortaya koymak amacıyla uygulanan ölçme araçlarına verilen genel bir isimdir.

Eğitimde ve psikolojide ölçme konusu olan değişkenler doğrudan gözlenemeyen yani örtük (gizil) özelliklerdir. Bireylerin ölçülmek istenen bu değişkenlerle ilgili olduğu düşünülen ve gözlenebilen değişkenlere verdikleri tepkiler aracılığıyla

la, gizil özelliklerine dair çıkarımlar yapılmaktadır. Bireylerin psikolojik özelliklerini doğrudan ölçmek zor olduğu için, bu nitelikleri ortaya çıkaracağı düşünülen maddeler takımı oluşturularak, bireylerin bu maddelere verdikleri tepkilerden hareketle, bu soyut özellikler hakkında bazı yargılara varılmaya çalışılır. Bu durum da “psikolojik test” kavramını ortaya çıkarmıştır. Psikolojik testler, bireylerin gözlenebilir tepkilerinden hareketle, doğrudan gözlenemeyen örtük özelliklerinin ortaya çıkarılmasını ve tanımlanmasını sağlamaya aracılık ederler. Cronbach (1970), psikolojik testlerin kullanım amaçlarını ve işlevlerini dört başlık altında toplamıştır (Akt. Özgüven, 2011). Bunlar;

- Kişilerin seçimi
- Bireylerin sınıflandırılması
- Uygulanan yöntemlerin değerlendirilmesi
- Araştırmalarda bilimsel denencelerin kontrol edilmesidir.

Psikolojik ölçme araçlarının ortaya çıkışı psikolojinin bilim olarak kabul edildiği 19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyıl başlarına denk gelir. Psikolojik ölçme aracı geliştirme ile ilgili ilk örnekler, kişilik özelliklerini ve zihinsel yetenekleri ölçmeye yöneliktir. Örneğin, Stanford–Binet ve Ordu Alpha testleri 20. yüzyılın ilk çeyreğinde, bireyler hakkında eğitim ve istihdam ile ilgili kararlar almak amacıyla kullanılmaları nedeniyle ilk psikolojik test örnekleri olarak kabul edilmektedirler. Geliştirilen ilk psikolojik testlerin çoğu herhangi bir psikometrik kuram temel alınmadan geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Ancak, bu ölçme araçlarının geniş ve farklı gruplara uygulanmak istenmesi, test geliştirme ve uygulama süreci için belli standartların oluşturulmasına olan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır (Aiken, 2000; Urbina, 2004).

Psikolojik testler, dünyada ilk defa Çin’de devlet memuru seçimlerinde kullanılmıştır. 19. yüzyıl sonlarında Binet ve Simon, zekâyı ölçmek amacıyla bir sistem geliştirmişlerdir. Bu sistemde, belli yaş aralığındaki bireylerin zekâ puanları belirlenerek, ortalama değerler oluşturulmuş ve bir bireyin bu testteki başarısı, bu değerler ile karşılaştırılarak, belirlenmeye çalışılmıştır. Daha sonraları, testlerin kullanım alanları farklılaşmış ve çeşitlenmiştir. Günümüzde ise testler, eğitimde, psikolojik danışma ve rehberlikte, klinik psikolojide vb. alanlarda yaygın olarak kullanılmaktadır.

Psikolojik testlerin eğitimde kullanımları incelendiğinde; genellikle okullarda öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi, öğrenme güçlüklerinin teşhisi, öğrenciyi tanıma ve değerlendirme, bir üst sınıf veya kurumlara geçiş vb. amaçlarla kullanıldığı ifade edilebilir. Testlerin bu farklı kullanım amaçları, farklı sınıflandırmaları da beraberinde getirmektedir. Testler, ölçmeyi amaçladıkları özelliğin kapsamı,

uyarıcıya verilen yanıt biçimi, yanıtlama süresi vb. değişkenler bakımından sınıflandırılmaktadır.

Bu sınıflandırmalarda genellikle;

- testlerle ölçülen özelliğin türü (maksimum performans testleri/ tipik tepki testleri),
- hazırlayanın uzmanlığı (standart testler / öğretmen yapımı testler),
- yanıtlama süresi (hız testleri / güç testleri),
- puanlama yöntemi (objektif testler / subjektif testler),
- puanların yorumlanmasında kullanılan ölçüt (norm dayanaklı testler/ ölçüt dayanaklı testler),
- uygulanan kişi sayısı (bireysel testler / grup testleri) vb.

faktörler dikkate alınmaktadır.

Ölçükleri özelliğin türüne göre testler; *maksimum performans testleri* ile *tipik tepki testleri* olmak üzere iki başlık altında incelenebilir.

Maksimum Performans Testleri

Bilişsel özelliklerin ölçüldüğü *maksimum performans testlerinde* amaç, testi alanların olası en iyi performanslarını ortaya çıkarmaktır. Bu nedenle, testi alan kişiden herhangi bir alandaki bilgi veya becerisini en yüksek düzeyde sergilemesi beklenir. *Maksimum performans*, doğruluk veya uygunluk açısından değerlendirilebilecek bir dizi görevi ifade ettiği için, testteki her bir maddenin “doğru” olarak ifade edilebilecek bir yanıtı vardır. Bu nedenle maksimum performans testlerinde maddeler doğru/yanlış veya 1/0 biçiminde puanlanmaktadır. Maksimum performans testlerine örnek olarak;

- Başarı testleri (Standart testler, öğretmen yapımı testler) ile
- Yetenek testleri (Özel yetenek testleri, genel yetenek testleri)

verilebilir. Maksimum performans testleri (Özgüven, 2011), aşağıdaki özellikler açısından tipik tepki testlerinden ayrılmaktadır:

- Ölçülen niteliğin açık ve net olması,
- Teste ilişkin yanıt anahtarının test uygulanmadan önce oluşturulabilmesi,
- Testi alan bireylerin testten alınabilecek maksimum puanı almaya güdülenmiş olmaları.

Tipik Tepki Testleri

Tipik tepki testlerinde, bireyin belli uyarılar karşısında verdiği tipik tepkilerin ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu tür testlerle tutum, ilgi, kişilik, kaygı gibi duyuşsal özellikler ölçülmeye çalışılır. Bu nedenle, bu testlerde en doğru yanıt veya tepki gibi bir durum söz konusu değildir. Dolayısıyla, testi alan kişilerin de, maksimum performans testlerinde olduğu gibi, yüksek puan alma kaygıları yoktur. Yanıtlayıcıdan beklenen, sunulan seçeneklerden kendisine en yakın bulduğunu, kendisini en iyi tanımlayanı seçip, işaretlemesidir. Tipik tepki testlerine örnek olarak, psikoloji ve rehberlikte sıklıkla kullanılan;

- İlgi envanterleri (Kuder İlgi Envanteri, Strong İlgi Envanteri vb.),
- Kişilik envanterleri (Hacettepe Kişilik Envanteri, Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri vb.),
- Tutum ölçekleri (Sınava İlişkin Tutum Ölçeği, Okula İlişkin Tutum Ölçeği vb.) verilebilir.

Tipik tepki testlerinde genellikle testi alanlara sunulan yanıt seçeneklerinin (örneğin; “tamamen katılıyorum”, “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum”, “kesinlikle katılmıyorum”) her birinin bir puan değeri (5,4,3,2,1 vb.) vardır ve bu puanlar toplanarak, yanıtlayıcılara ilişkin toplam puanlar elde edilir. Bu tür ölçeklerden elde edilen puanlar, anketlerden farklı olarak, “sürekli puan” niteliği taşır ve ileri düzey birtakım istatistiksel analiz teknikleri kullanılarak, çözümlenebilirler. Bu durum, ölçeklerin birçok kültürde yaygın olarak kullanılmasındaki önemli etkenlerden biridir. Dolayısıyla, geliştirilmesi, puanlanması, uygulanması ve verilerinin çözümlenmesi oldukça pratik ve işlevsel olan ölçekler, araştırmacılar tarafından, kendi dil ve kültürlerinde yeni bir ölçek geliştirmek veya farklı bir dil ve kültürde geliştirilmiş bir ölçeği kendi kültürlerine uyarlamak gibi yollarla yaygın olarak kullanılmaktadırlar.

Araştırmacılar, genellikle araştırma süreçlerinde, herhangi bir psikolojik özelliğe ilişkin veri toplamak istediklerinde, ya kendileri o kültüre özgü yeni bir ölçek geliştirirler ya da daha önceden başka bir kültürde geliştirilmiş olan bir ölçeği kendi kültürlerine uyarlayarak, kullanırlar. Her iki süreç de uzmanlık gerektiren, oldukça yoğun ve zahmetli süreçlerdir.

2. BÖLÜM

KÜLTÜR VE KÜLTÜRLERARASI ÖLÇME ARACI UYARLAMA

Gelişen teknoloji ile birlikte, farklı kültürlere sahip insanların birbirleriyle etkileşimleri ve iletişimleri artmıştır (Sarı, 2004). Kültürlerarası iletişimin artması, bilim dünyasını da etkilemiş, dolayısıyla, karşılaştırmalı çalışmalarda artışlar gözlenmiştir. Bu tür gelişmeler ise, bilimsel araştırmalarda, psikolojik ölçme araçlarının kullanımına olan ihtiyacı artırmıştır. Bir kültürde bir ölçme aracı geliştirilip, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edildiğinde ve bu sonuçlar paylaşıldığında, aslında ölçme araçları diğer araştırmacıların da kullanımına sunulmuş olur. Kültürlerarası iletişim, ihtiyaç duyulması halinde, kullanılacak böyle bir ölçme aracının varlığından haberdar olmayı sağlar. Teknolojideki gelişmelerin bir sonucu olarak, internete erişim ve elektronik ortamda iletişimin yaygınlaşması, her alanda olduğu gibi, bilim dünyası açısından da büyük avantajlar sağlamıştır. Aksi takdirde araştırmacılar, örneğin; Brezilya'da veya İngiltere'de geliştirilmiş olan bir testten bu kadar hızlı haberdar olamaz ve bu tür ölçme araçlarına kolaylıkla ulaşamazlardı.

Ölçme aracı uyarlama sürecinin yalnızca çeviriden ibaret olmaması ve birçok durumda uyarlamaya ihtiyaç duyulması (farklı kültür, alt kültür, dil, ülke, coğrafya vb.), kültür kavramını ön plana çıkarmakta ve uyarlama-kültür ilişkisine değinilmesini zorunlu kılmaktadır. Kültür sözcüğü Latince kökenlidir ve aslı "cultura" dır. "Toprağa bir şeyler ekip, ürün almak, üretmek" anlamlarında kullanılır. Türkçede ise "sürmek, ekip-biçmek" anlamına gelmektedir (Turan, 2000).

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde (www.sozluk.gov.tr) ise kültür;

- Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin,
- Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü olarak tanımlanmaktadır.